KURJER ZAGŁĘBIA

Dziennik bezpartyjny polityczno-społeczno-literacki. Wychodzi codziennie w godzinach rannych z wyjątkiem dni poświątecznych.

PRZEDPŁATA „Kurjer Zagłębia" kosztuje w Sosnowcu z odnoszeniem rocznie mk. 1800, półrocznie 900 kwartalnie mk. 450, — miesięcznie mk 150. pocztą mk. 175. — Za terminowy druk ogłoszeń, komunikatów ... ofiar administracja nie odpowiada.

OGŁOSZENIA, Za jeden wiersz nonparelowy lub jegomiejsce na I-ej stronie Mk 50 w tekście Mk 60 po tekście reklamy Marek. 30 Zwyczajne marek 25. Drobne: 5 Marek. za wyraz najmniej marek 30. Dla zagranicznych 100% drożej.

Adres Redakcji i Administracji: SOSNOWIEC, ulica Dęblińska Nr 1

Adres dla depesz: „KURJER" — SOSNOWIEC

Administracja otwarta od 9 rano bez przerwy do g. 7 wiecz W niedzielę i święta od 8 do 10 r.

W sprawach redakcyjnych redaktor przyjmuje interesantów tylko od 11—1 w poł. i od w 5—6

PRENUMERATĘ i OGŁOSZENIA przyjmują Kantory własne oraz Księgarnie w Zagłębiu Tow Akc. „Reklama Polska" w Warszawie i wszystkie Biura ogłoszeń w kraju i zagranicą.

Cena pojedyńczego egzemplarza **mk. 8.00** (Na G. Śląsku **30 fen.**) SOSNOWIEC środa dnia 31 sierpnia 1921 roku Nr. 194 Rok XV

Egzemplarz obowiązkowy

Ś. † P.

WINCENTY PIĄTKOWSKI

Opatrzony św. Sakramentami, po krótkich lecz ciężkich cierpieniach zasnął w Bogu dnia 30 sierpnia r. b: przeżywszy lat 63.

Wyprowadzenie zwłok nastąpi w czwartek dnia 1 września o godz. 9-ej rano ze szpitala żydowskiego przy ulicy Konrada do kościoła parafjalnego w Pogoni, a po nabożeństwie na cmentarz pogoński.

O czem zawiadamiają krewnych, znajomych i przyjaciół pozostali w głębokim smutku

CÓRKI i ZIĘĆ.

WAZNE DLA PRZYJEZDNYCH DO WARSZAWY!

„KĄPIELE RZYMSKIE" OTWARTE CO NOC nie wyłączając niedziel i świąt od godziny 10½ wiecz, do 6½ rano, wyłącznie dla mężczyzn 455

Warszawa, Krak. Przedm. 58 (obok Mickiewicza).

Sensacja! Jeszcze tylko 3 dni!

Do piątku 2 września r. b.

W sali „ZAGŁOBA" ulica Kościelna

Teatr Czarodziejski

:-: BOSKO :-:

mistrz sztuki czarodziejskiej,

:: iluzjonista i spirytysta ::

2 godziny w krainie cudów i bajek,

Ceny miejsc od 80 do 300 mk. 645

Poprzednia sprzedaż biletów w Cukierni Warszawskiej.

Dbajmy o rzemiosło swojskie

Jeżeli w kołach fachowych mówi się dziś o dającym się we znaki całemu państwu braku wykwalifikowanych rzemieślników w kraju, to ten brak może najwięcej odczuwa nasze Zagłębie.

Sprawę tę poruszaliśmy kilkakrotnie.

Widoczną jest rzeczą, że rozwój rzemiosła naszego wiele pozostawia do życzenia. Przypływ do rzemiosła sił młodych, posiadających wykształcenie ogólne, jest minimalny. Uczelni specjalnych, któreby przygotowały ludzi młodych do pracy w rzemiośle, posiadamy niewiele. Te które są w kraju chylą się niemal ku upadkowi. Majstrowie — rzemieślnicy posiadają u nas po kilku czeladników, terminatorów rzadko się dziś spotyka. Stan ekonomiczny kraju, słaby rozwój drobnego przemysłu i rzemiosł wskutek braku surowców, maszyn, narzędzi, chętnych do pracy ludzi i drożyzny, a i pozornej niemożności otrzymania kredytów na rozwinięcie przedsiębiorstw — składają się na to, że dzięki śpiączce wśród rzemieślników wkrótce fala obcych przybyszów zdystansuje nas zupełnie. Kto dziś chce sprowadzać drogie narzędzia i maszyny z zagranicy? Kto chce przyjmować na praktykę chłopców, z całkowitem utrzymaniem i mieszkaniem? Kto wreszcie chce się poświęcić pracy w rzemiośle? Boć ostatecznie i rząd i banki przemysłowe znalazłyby pieniądze, potrzebne dla rzemiosła i drobnego przemysłu, ale... nikt się o nie nie zgłasza. Polskie rękodzielnictwo upadło, młodzież się do niego nie garnie, a jeśli chce mu się poświęcić jakaś garść młodzieży, to zrażają ją trudności przy zdobywaniu w i k t u, mieszkania etc.

Czynniki rządowe i społeczne nie interesują się należycie tą sprawą, gdy kwestja przyjścia z pomocą szerokim warstwom młodzieży rzemieślniczej powinna nam wszystkim leżeć na sercu, jako żywotne zagadnienie doby obecnej.

I dlatego zakładajmy bursy dla młodzieży rzemieślniczej, gdzie młodzież znajdzie mieszkanie, wikt, opiekę, poradę w swym zawodzie i pomoc lekarską.

Bursy te siecią całą winny kraj okryć.

Podniosą zapał młodzieży do nauki.

Zakładajmy szkoły fachowe, popierajmy czynnie; i materjalnie, istniejące już, uczelnie, bo to jest naszym obowiązkiem.

Sprawa ta winna się znaleźć na porządku obrad rad miejskich Zagłębia, które przez magistraty, za pośrednictwem rad okręgowych i towarzystw rzemieślniczych winny znaleźć sposoby zaradzenia upadkowi rękodzielnictwa i znaleźć środki do pobudzenia go do życia.

Powiedzmy sobie otwarcie, że np. na gruncie Zagłębia w tym kierunku niewiele się czyni. A jednak gdzie jak gdzie, ale tu, u nas, winno być inaczej...

W dniach 16 i 17 październik r. b. w Warszawie odbyć się ma zjazd Rady Głównej Centr. T-wa Rzem. Na zjeździe omawiane będą liczne kwestje, związane ze stanem naszego rzemiosła, z dalszym jego rozwojem, braki rękodzielnictwa, wykształcenie i wychowanie rzemieślnicze, program i polityka T-wa Rzemieślniczego i t. p., odbędzie się prócz tego przegląd tego, co dotąd uczyniono dla rzemiosł w kraju. Być może (co byłoby pożądanem), że będą zaproszeni na Zjazd i delegaci rad okręgowych w tej liczbie i z Zagłębia.

Co nasi delegaci konkretnego zawiozą na Zjazd?.

Co powiedzą o pracy tutejszej filji T-wa? Jakie przedstawią p r o j e k t y i wnioski i jakie rezultaty i owoce działalności?..

Warto się n a d t e m wszystkiem zastanowić...

J. Stacherski.

Walny zjazd straży ogniowych.

Zapowiedziany na dzień 8 i 9 ty września rb. zjazd ten wywołał wielkie zainteresowanie wśród dwóch tysięcy w Polsce drużyn strażackich, czego dowodem jest liczba zgłoszonych już dotychczas uczestników (przeszło 2100)! Sejmiki powiatowe i miasta, interesowane w rozwoju bezpieczeństwa ogniowego zapowiadają również liczne przez swych delegatów przybycie na Zjazd.

Początkowo ustalony przez Komitet Zjazdu ostateczny termin zgłaszania uczestnictwa do dnia 20 go sierpnia, przedłużony zostaje obecnie skutkiem wynikłej przerwy w komunikacji do dnia 2-go września. Przybywający uczestnicy będą mieli w mierę możności zapewnione noclegi i inne udogodnienia.

Dla wszystkich uczestników, przybywających na zjazd, Komitet uzyskał w Ministerstwie kolei powrotne bilety kolejowe bezpłatne (okólnik Ministerstwa kolei Nr. 2589 (III) 13 z dnia 1(VIII.)

Pierwszy dzień zjazdu rozpocznie się nabożeństwem w Katedrze o godzinie 9 ej rano, które Łaskawie przyrzekł celebrować Jego Eminencja Kardynał A, Kakowski. Po nabożeństwie odbędzie się pochód, poczem nastąpi otwarcie Zjazdu przy udziale władz, przedstawicieli instytucyj i zaproszonych gości. Po południu tegoż dnia odbędzie się w Parku Sobieskiego z udziałem publiczności i szeregiem urozmaiconych atrakcyj przegląd i popisy drużyn strażackich z uwzględnieniem pokazu wzorowych narzędzi ogniowych i ich praktycznego użycia. Komitet Zjazdu jednocześnie zabiega u władz wojskowych, ażeby łącznie z popisami drużyn strażackich urządzić pokaz ćwiczebny czołgów, jako najwięcej nowoczesnej broni, a to celem spopularyzowania wśród licznie przybywających do Stolicy z odległych zakątków Polski przedstawicieli społeczeństwa nowoczesnej obrony Państwa. Drugi dzień Zjazdu już od 9 rano poświęcony będzie całkowicie fachowym referatom i dyskusjom na na różne tematy, związane z podźwignięciem i ulepszeniem obrony przeciwpożarowej w Odrodzonej Polsce.

Szczegółowy program Zjazdu rozesłany będzie strażom ogniowym przed dniem 5-ym września.

Wyd. „Polskie Morze" Ligi Żeglugi Polsk.

Wydawnictwo pod powyższą nazwą, stworzone z ramienia Ligi Żeglugi Polskiej, instytucji społecznej, która ma na celu popieranie rozwoju dróg wodnych, portów, polskiej żeglugi i współudział w tworzeniu zbrojnej siły morskiej, nadesłało nam prospekt, w którym omówiono rozwój dróg wodnych w Polsce jako cel, do którego działalność zmierza.

Wydawnictwo to, będące pod redakcją pułkownika dr. Tad. Jaworskiego, szefa biura prezydjalnego Min. Spr. Wojsk. ma na celu popularyzowanie żeglugi polskiej w państwie naszem, zapoznać ogół społeczeństwa polskiego z tem, co Polska w dziedzinie żeglugi dokonała w przeszłości, co czyni w chwili obecnej i co dla żeglugi uczynić powinna. Dalej zaznaczono, że jednem z zadań naczelnych wskrzeszonej Polski — to rozwój dróg wodnych, zarówno wewnętrznych rzecznych, jak i zewnętrznych morskich.

Sprawa ta dotyczy nietylko rządu i czynników miarodajnych, lecz wszystkich obywateli, gdyż tylko przy powszechnym zrozumieniu i poparciu sprawy, tak wielkie, a doniosłe dzieło może być dokonane. Pragnąc spopularyzować tę pierwszorzędną przy odbudowie potężnej Ojczyzny kwestję, poświęcona temu celowi Liga Żeglugi Polskiej, pomiędzy innemi swemi usiłowaniami podejmuje wydawnictwo niniejsze, które w sposób najprzystępniejszy zapozna ogół obywateli z kierunkiem żeglugi polskiej. Zbudowanie własnej floty, własnych portów, uregulowanie, upławnienie rzek, połączenie ich kanałami, zaopatrzenie w śluzy i zbiorniki — to zadanie podejmują odpowiednie czynniki rządowe i Instytucja Ligi Żeglugi Polskiej, ale zaznaczyć należy jeszcze raz, że współdziałać w tej pracy musi całe społeczeństwo polskie. Nie należy wątpić, iż to wydawnictwo znajdzie zwolenników, obudzi zainteresowanie i zapał, a przedewszystkiem będzie poparte przez nasze kupiectwo i przemysł. Szereg znakomitych literatów, jak również wyższych oficerów marynarki polskiej przystąpiło do powyższego wydawnictwa, by ich prace z dziedziny żeglugi znalazły oddźwięk w społeczeństwie i największy wydały owoc. Administracja znajduje się w Warszawie, Leszno 58, a redakcja Marszałkowska 79.

Z Górnego Śląska

Sprawa G. Śląska na posiedzeniu Ligi Narodów

GENEWA. (Tel. wł.) Posiedzenie Rady Ligi Narodów, na którem ma być omawiana sprawa górnośląska rozpoczęło się 29 bm. punktualnie o godz. 9 rano. Na posiedzenie to przybyli wszyscy członkowie Rady Ligi Narodów.

Członkowie Rady Ligi Narodów są w Genewie,

BERLIN. (Tel. wł.) Już wszyscy członkowie Rady związku narodów znajdują się bądź to w Genewie, bądź to w pobliżu. W niedzielę spotkali się wszyscy w Genewie. Dzisiaj w poniedziałek o godz. 11 odbędzie się pierwsze posiedzenie Rady, na którem wicehr. Ishii odczyta swój referat o G. Śląsku; Sekretarjat Ligi do tej pory jeszcze nie wie, kogo Niemcy przyślą na konferencję na wypadek, gdyby zawezwano je do zaznaczenia swego stanowiska.

Wice-hrabia Ishii już gotów!

GENEWA (PAT). — Havas. Sprawozdanie wice hrabiego Ishiego, dotyczące G. Śląska, jest już gotowe. Po odczytaniu na radzie Ligi narodów, zostanie podane natychmiast do publicznej wiadomości.

Co ujawnił proces mordercy Joschkiego?

KATOWICE. (wł.) „Gazeta Ludowa" donosi, że rozprawa sądowa przeciwko mordercy majora Montalegre, członkowi Selbstschutzu bytomskiego, Leonowi Joschke, odbyta w czwartek dnia 25 bm. przed koalicyjnym sądem wojennym w Tarnowskich Górach, ujawniła szereg interesujących szczegółów, co do działalności zbrodniczej Selbstschutzu bytomskiego. Tak oskarżony jak i ci świadkowie, którzy należeli do Selbstschutzu, przyznali, że tajna ta organizacja wojskowa w Bytomiu istniała; że członkowie jej byli uzbrojeni w rewolwery i inną broń.

Kto się cieszy ze strejku w Polsce.

WARSZAWA, (Tel. wł.) Prasa niemiecka na Górnym Śląsku jest przepełniona wiadomościami i artykułami o strejkach w Polsce. W tych artykułach podkreślają, że Górny Śląsk w razie przyłączenia go do Polski czeka taki sam zieład i strejki. (Niestety, uciecha niemców jest bezcelowa, bo strejki się kończą i robotnicy wracają do pracy! red.)

Produkcja węgla na Górnym Śląsku

WASZAWA (wł). Ogólna produkcja węgla na G. Śląsku za czas od 1 do 15 lipca wynosiła zaledwie 981452 ton. Koleją szerokotorową wysłano do Niemiec 348680 ton. i zagranicę 112326 ton. razem 461006 ton.

Z ilości węgla, wysłanego zagranicę, otrzymały: Polska — 13287 t., Austrja — 54744 ton. (zakłady Stinnesa), Włochy — 29140 t., Węgry — 6926 t. i Gdańsk — 5623 t.

Prof. Askenazy o sprawie polsko-litewskiej i gdańskiej.

WARSZAWA. (Tel. wł.) Korespondent gazety „Le Journal de Pologne" rozmawiał z prof. Askenazym Delegat polski do Ligi Narodów oświadczył, że uważa bezpośrednie rokowania z Litwą za niemożliwe, a w sprawie G. Śląska sądzi, że prasa angielska jest źle poinformowana i niesłusznie sądzi, że zwrócenie polskiego G. Śląska Polsce może wywołać żądze odwetu w Niemczech Prof. Askenazy jest pewien, że do G. Śląska mają pretensje tylko Prusy, a narodowi niemieckiemu sprawa ta jest obca.

Wielkie demonstracje antymilitarne w Berlinie.

BERLIN. (Tel. wł.) W ubiegłą niedzielę tysiące zwolenników partji lewicowych udało się z Berlina do Poczdamu celem urządzenia antydemonstracji przeciwko obchodom bitwy pod Tannenbergiem. Tramwaje przeszukiwano za „Hackenkreuzlerami". Napadnięto mały oddział wszechniemieckiego „Jugend bundu", przyczem zastrzelono dwóch oficerów.

Tajny układ Anglji z Niemcami i bolszewikami.

PARYŻ (wł.) Podajemy szczegóły tajnego układu, o którym prasa fancuska zamieszcza sensacyjne rewelacje. Układ zawarty został przez Anglję i Niemcy z bolszewikami, dla ocalenia imperjum brytyjskiego przed naporem wyzwalających się sił.

„Matin" i „La Libre Parole" odsłoniły szczegóły planu angielsko niemiecko -moskiewskiego w sprawie eksploatacji Rosji przez wielkich finansistów Anglji i Niemiec w porozumieniu z agentami sowieckiej Moskwy.

Anglicy zobowiązują się w myśl projektu:

1) Zachować neutralność w sprawie konfliktu polsko-niemieckiego.

2) Przeszkodzić Francji w interwencji w tym konflikcie.

3) Poprzeć moralnie i materjalnie Niemcy w tym konflikcie.

4) Sprzeciwić się w razie sukcesu armji francuskiej wszelkiej aneksji przez Francję jakiegokolwiek terytorjum nadreńskiego.

Niemcy zobowiązują się w razie sukcesu:

1) Uszanować suwerenność państwa polskiego.

2) Zażądać od Polski „tylko":

a) oddania polskiego kurytarza gdańskiego dla złączenia go z państwem niemieckiem.

b) oddania dwuch dystryktów prowincji poznańskiej dla złączenia ich z państwem niemieckiem w zamian za ustąpienie Pszczyny i Rybnika.

c) sprostowania granicy polskiej na korzyść Litwy (Wilno i Wileńszczyzna).

3) Zażądać od Francji:

a) zrzeczenia się wszelkiej indemnizacji i reparacji przyznanych Francji przez traktat wersalski·

b) ustąpienia wojsk francuskich z terytorjów okupowanych, z wyjątkiem Alzacji i Lotaryngji.

4) Nie podtrzymywać Młodoturków.

5) Odwołać z Azji Mniejszej wszystkich inżynierów i instruktorów wojskowych niemieckich.

6) przerwać wszelką wysyłkę broni, amunicji i pieniędzy do Angory.

7) Podporządkować akcję i wpływy niemieckie w Atenach interesom angielskim i ruchów irlandzkich w Indjach.

8) Wywrzeć skuteczną presję na komitety hinduskie w Berlinie i w innych okolicach w celu powstrzymania wszelkiej akcji powstańczej w Indjach. 9) Przestawać się interesować sprawami Bliskiego Wschodu.

TELEGRAMY.

Walka rządu z drożyzną.

WARSZAWA. (wł.) W sali posiedzeń Rady Ministrów w południe w poniedziałek obradowali przedstawiciele rządu, producentów, konsumentów i pośredników w sprawie unormowania cen chleba i artykułów pierwszej potrzeby Przewodniczyli prez. min. p. Witos i min. aprowiz. p. Grzędzielski.

Strejk kolejowy likwiduje się.

WARSZAWA. (włas.) Strejk kolejowy w dyr. poznańskiej i gdańskiej został ostatecznie zlikwidowany. Ostrów i Skalmierzyce, które strejkowały najdłużej powróciły już do pracy. W dyr. warsz. i radomskiej pociągi kursują i strejk się ma ku końcowi, jeno w Łodzi i Zagłębiu sytuacja jest niezdecydowana.

Pruszków do strejku nie przystępował i zebrań nie organizował.

Fałszywe pogłoski o porozumieniu się Petlury z bolszewikami.

WARSZAWA, (Ruspr.) W tych dniach iskrówka sowiecka ogłosiła, że przedstawiciel rządu Petlury w Berlinie, Smal-Stecki, zaznaczył w rozmowie z dzien-

---

72) EUGENJUSZ MORET.

Taniec Miljardów.

Ustąpił dopiero prośbom Marcelli, która go zapewniała, że cała rodzina zabrała się do pracy, i że jego pieniądze są zbytkiem, dającym tylko możność ich ojcu częstszego bywania po za domem i częstrzego, tem samem, marnotrawstwa.

Marcella mówiła prawdę odnośnie do pieniędzy, przysyłanych przez brata, kłamała jednak, twierdząc, że cała rodzina pracuje, i że otacza ją dobrobyt.

Gautrot próżnował jak dawniej, ona jedna tylko biedaczka zastępowała starszego brata i zabijała się dla wszystkich.

Ale wiedząc z doświadczenia, że im więcej było dochodów w domu, tem też więcej było wydatków, że ostatecznie przesyłki brata doprowadzić ich mogą do coraz większej nędzy, a ona będzie coraz większą ofiarą złych postępków ojca, zdecydowała się na to niewinne kłamstwo, ażeby jeden chociaż członek rodziny miał zapewnione jutro.

— Niech on przynajmniej — mówiła do siebie — dojdzie do pieniędzy, niech otrzyma rękę kobiety, która go kocha i która go zmusi zapomnieć o nędzy pierwszych lat młodości.

Ale na wieść o chorobie ojca i o utracie wszelkich sił jego do pracy, Wiktor, rezerwując sobie miejsce na wypadek powrotu, przybył do Paryża.

Na widok ojca tak strasznie zmienionego, obudziło się w nim istotne współczucie.

— Ale jakiś powód, jaka przyczyna takiego stanu — pytał Marcelli, znajdując i ją także niezwykle zmienioną i mizerną.

— Nie wiem — odparło dziewczę, wynajdując jakiś powód do prędkiego odejścia.

Po kilka razy, później Wiktor zadawał pytania siostrze, nie otrzymując żadnych odpowiedzi.

— Musiało tu być straszne nieszczęście, okropna katastrofa — pomyślał syn Gautrota — Marcella musi mieć jednak nie lada powody, skoro mi nie chce dać żadnych wyjaśnień... Ale nie starajmy się zgłębić tajemnicy, jaką się otacza. Zostanę w Paryżu, będę pracował, będę czuwał nad wszystkiem... Tu tylko jest pole moich działań i ono jedno przystoi mi tylko.

W istocie młody człowiek wierzył w jakiś wypadek, nieszczęście jak mówił, i daleki był od podejrzywania rzeczywistej prawdy.

W dwa dni po przybyciu do Paryża, Wiktor udał się na ulicy de Brèrre.

Pod numerem 11 tego obrzydliwego kąta mieszkał ojciec Ledoux.

Wiktor nie mógł dłużej oprzeć się pokusie widzenia się z Modestą.

Zatrzymał się przed małym jednopiętrowym domkiem, lepianką raczej, zbudowanej z gliny i dzielącej się na dwie połowy.

Na dole było jedno tylko okno, a dwa półokrągłe okienka szczytowe na pierwszym piętrze.

Trzeba było być bardzo biednym, ażeby tu zamieszkać.

Ściany odrapane i pomarszczone, z każdą chwilą zdawały się grozić zawaleniem całej budowli.

Jedna tylko brama, chociaż odwieczna, świadczyła o bezpieczeństwie mieszkańców.

Cała okuta żelazem, z dużym łańcuchem, zamykanym potężną kłódką, była ona nie do zdobycia dla nocnych złodziei.

Wiktor nie tracił czasu na oglądanie tej starej bramy, sięgającej może czasów Henryka II-go.

Wszedł: podwórko było cuchnące. W jednym kącie kupa mokrych i zgniłych wiórów spoczywała pod ścianą pustej szopy, stanowiącej tyły domu;

Ojciec Ledoux był bowiem z profesji bednarzem, co stanowiło specjalność mieszkańców tej dzielnicy.

W środku podwórza panoszył się szeroki rynsztok, pełen najprzeróżniejszego gatunku nieczystości, wydających woń nie do zniesienia.

Wiktor wszedł na wązkie schody, wsparte na słupach, trzęsących się za lada stąpnięciem.

Trzymając się liny grubej choć postrzępionej, przybitej do ściany dwoma żelaznymi gwoździami, zdołał przebyć schody, mające go zaprowadzić do mieszkania ojca Ledoux.

Zapukał nieśmiało do małych i niskich drzwiczek; serce mu biło gwałtownie.

Jeżeli otworzy mu Modesta, co jej powie?

Jeżeli — ojciec Ledoux, czego się ma spodziewać?..

Przez chwilę nikt nie otwierał.

— Nie ma nikogo — pomyślał — tem lepiej! I tak nie miałem dzisiaj dosyć odwagi..

W tem usłyszał kroki... zadrżał... kroki kobiece... czekał z niepokojem... kroki zbliżały się, otworzono. We drzwiach ukazała się smutna i blada twarzyczka Modesty.

— Kto tam? — zapytała łagodnym głosem.

Po chwili zakochani trzymali się w objęciach.

— Jakiś pan... jakiś ty piękny, teraz! — ozwała się Modesta z wybuchem pełnym naiwności, odsuwając się nieśmiało.

c. d. n.

nikarzami, jakoby otrzymał pełnomocnictwo dla pertraktacji z przedstawicielami rządu sowietów zagranicą. Jednocześnie Smal-Stecki miał oświadczyć, że rząd atamana Petlury przygotowany jest do likwidacji i gotów jest uznać jako jedyną prawną władzę na Ukrainie — Ukraiński rząd sowietów. W sprawie tej „Ukrainpress" prosi nas o zaznaczenie, że powyższe pogłoski o pertraktacjach z rządem sowietów i zlikwidowaniu rządu Petlury są zgoła fałszywe i na niczem nie oparte. To samo twierdzą lwowskie dzienniki ukraińskie.

Rachuby władzy sowieckiej na strejki w Polsce.

BARANOWICZE, (Russ press). Podług informacji, otrzymanych od uchodźców, świeżo przybyłych z Rosji, miarodajne sfery sowieckie budują wielkie nadzieje na strejkach wynikłych w Polsce. Komitet Wykonawczy w Mińsku otrzymał z Moskwy znaczne sumy pieniężne w celu podtrzymania w Polsce ruchu strejkowego.

Kongres narodowości nieuznanych.

PARYŻ, (Russpress) — Z Genewy donoszą, że międzynarodowe biuro obrony praw narodowości zwołuje w dniu 1 września w Genewie zjazd przedstawicieli tych narodów narodów, których samodzielność państwowa nie została jeszcze uznana przez wielkie państwa i przedstawicieli mniejszości narodowych, przydzielonych do obcych państw. Posiedzenia kongresu odbywać się będą jednocześnie z posiedzeniami Ligi Narodów.

Przeciw reakcji w Niemczech.

BERLIN, (tel. własny). Związki zawodowe i partje lewicowe wyślą delegacje do kanclerza, aby żądać od niego ostrych zarządzeń przeciw podnoszącej się w Niemczech reakcji, ujawniającej się w licznych przykładach, jak zamordowanie Erzbergera, demonstracjach militarystycznych i t. p.

Sprawa Jakóba Halberstadta et Compagnie.

WARSZAWA. (wł a s.) „Przegląd Wieczorny" dowiaduje się, że w związku ze sprawą wypuszczonego przed kilku dniami z aresztu prewencyjnego za kaucją Jakóba Halberstadta z Krakowa prowadzi się śledztwo w 21 innych sprawach. Oskarżeni są właściciele różnych krakowskich firm handlowych i finansowych o uprawianie szmuglu walutowego i prowadzenie operacji finansowych niedozwolonych.

100,000 mk. za wykrycie morderców.

BERLIN. — Kanclerz Rzeszy Wirth w imieniu rządu Rzeszy wysłał następujący telegram do badeńskiego ministerstwa: Ze względu, iż zamordowanie Erzbergera miało charakter polityczny, za wykrycie morderców wyznacza się 100,000 marek wynagrodzenia.

Przeznaczono 700 wagonów zboża dla kolejarzy.

WARSZAWA (wł.) Centrala Kooperatyw Kolejowych otrzymała od ministerjum aprowizacji 700 wagonów zboża za zaległe deputaty, Wysyłka zboża tego dla kooperatyw kolejowych z magazynów Państwowego Urzędu Zbożowego rozpocznie się już od poniedziałku.

Polska eskadra w Rydze?

RYGA (Russpress) W tych dniach oczekiwane jest przybycie eskadry polskiej. Jednocześnie przybywają eskadry amerykańska i fińska,

Kronika telegraficzna.

— Sytuacja strejkowa w Warszawie przedstawia się tak: Robotnikom miejskim oświadczono, że ze względu na sytuację finansową skarbu 10 proc. dodatek do płac robotników jest już granicą, której rząd przekroczyć nie może. Urzędnicy magistratu postanowili wrócić do pracy pod warunkiem wyrównania zaległości płac od marca i uwzględnienia ich żądań, na co p. minister Darowski oświadczył, że pracownicy miejscy już winni byli wrócić do pracy, bo rząd zrównał ich prace z poborami pracowników państwowych.

— S. S S. uruchomiła w Warszawie 4 linje tramwajowe, oraz zajęła się oczyszczaniem miasta i hal targowych. Do pracy stanęło 800 osób.

— Strejk na kolejach podjazd. trwa, choć zarząd zrównał wynagrodzenie pracowników kolejek z wynagrodzeniem kolejarzy państwowych, podwyższając wskutek tego taryfę kolejek. Ostatni wiec pracowników odrzucił warunki, zaakceptowane przez delegatów pracowników i domagał się zapłaty za strejk, przyjęcia wydalonych ludzi w lutym, wypłacenia natychmiast wszystkiego, co przyznane będzie kolejarzom państw(!)

— Z.k pracowników teatralnych w Warszawie 26 bm. złożył magistratowi żądania ekonomiczne. Ponieważ termin odpowiedzi na nie upłynął, pracownicy teatralni ogłosili strejk, co grozi zamknięciem teatrów, o ile magistrat nie uwzględni postulatów wysuniętych.

— Na zaproszenie komitetu finansowego Ligi Narodów austrjacki minister finansów dr. Grimm wyjechał do Paryża w celu pertraktowania o udzielenie kredytów dla Austrji.

Mówią w Sosnowcu...

...że niektórzy suwerenowie sejmowi, którzy w Sejmie siedzą cicho i jakoś niewiele wykazują energji, umieją dzielnie wykorzystywać swe poselskie godności przy robieniu interesów, pod pokrywką stronnictw i związków, na papierosach i wódce...

Pod pozorem zaopatrywania związków zarabiają na „ułatwieniach" przy sprowadzaniu tych... „artykułów pierwszej potrzeby" jednostki energiczne.

Szkoda że idea antyalkoholizmu ma wśród posłów mało zwolenników...

Mówią też, że zaprowadzone przez odnośne władze przepustki żółto-czerwono zielone na prawo przebywania w strefie granicznej i prawo przekraczania pasa granicznego kosztowały i starostwo i mieszkańców wiele kłopotu. Dziś sprawdza się je rzadko i tylko w dzień, podczas gdy w nocy nie obowiązują, gdyż nikt o nie nikogo nie pyta a rozmaici „działacze" nocami z waliskami i bez „waliszek" używają spacerów, nie uznając „pasów", kordonów i zaborów do woli.

Po co zaprowadzono przepustki — nie wie o tem

Detektyw.

Od Wydawnictwa.

Z dniem 1-go września r. b. płace pracowników drukarskich na zasadzie umowy w dniu 26 b. m. u p. Inspektora Pracy zostały podwyższone o 100 proc.

Najniższa płaca drukarza wynosić będzie obecnie 9080 mk. tygodniowo Dla wyrównania niedoboru w budżecie zmuszeni jesteśmy podnieść cenę pojedyńczego numeru „Kurjera Zagłębia" na 10 mk.

Cena prenumeraty „Kurjera Zagłębia" podniesiona nie będzie.

Dla tego też radzimy tym wszystkim, którzy codziennie kupują „Kurjer", aby go sobie zaabonowali, gdyż w ten sposób zaoszczędzą sporo pieniędzy.

KRONIKA.

Z dnia na dzień.

Już więc się Rada Ligi zebrała,
By nad skutecznym radzić sposobem
Jak świat obdarzyć nowym wyrobem
Prawa, co dzieli narodów ciała.
Znów na zebraniu głosy zabiorą
Państw egzotycznych oni delegaci:
„Jak Europę uleczyć chorą?
A za lekarstwa Polska zapłaci...
Zacne hiszpany i hińszy ki
Brazylijczycy, kafrów plemiona,
Zulusi indjan szczepy, chińczycy—
Sądzić nas będą, tulić do łona...,
Znawców się różnych znowu wysłucha,
Którzy sumiennie spełnią... rozkazy
Nadstawi niemcom nieznacznie ucha
Lloyd George i padną — wielkie wyrazy!...
Encyklopedje statystyktomy,
Traktaty, wzniosłych haseł tyrady
Wszystko uwzględnią Ligi obrady
I znów na Polskę obmyślą gromy
Jednego tylko słuchać nie będzie
Rada narodów — to głosu ludu
Bo lud to tylko jest ot, narzędzie
Dla polityków, gdy trzeba „cudu",
Kiedy w granicach stają już wrogi
To wiele znaczy lud ten ubogi.
A że o jakiś lud polski chodzi(?!)
Nikt go nie słucha, bo cóż to szkodzi?!

(Es)

— **Wizyta ministra robót publicznych w Sosnowcu** W dniu 29 bm. bawił w Sosnowcu minister robót publicznych, który zwiedził w Modrzejowie most graniczny, o którego konieczności naprawy pisaliśmy w swoim czasie. Naprawa mostu ma być uskuteczniona w krótkim czasie.

— **Czy to możliwe?!** Podobno p. Sk. z Górnego Śląska, który sporo zarobił na różnych „dostawach" z Polski na G. Śląsk (a może do... Niemiec?!) uzyskał w Warszawie, w Głównym Urzędzie Przywozu i Wywozu zezwolenie na wywóz 200 koni z Polski na G. Śląsk(!!) Czy państwo polskie może sobie pozwalać na podobny eksport koni za granicę, gdy w kraju brak nam koni, a wskutek tego leżą odłogiem pola nieuprawiane a wskutek tego wojsko niema odpowiedniej siły pociągowej i wierzchowców?!. Czy Urząd Przywozu i Wywozu zdaje sobie sprawę z konsekwencji, wypływających z takich zezwoleń?.. Przypuszczamy, że Rząd wie już, co myśli społeczeństwo o tego rodzaju „wywozie" na G Śląsk". Czyżby tylko Urząd Główny Przywozu i Wywozu o tem nie wiedział?

— **Strejk kolejowy w Zagłębiu** w obrębie dyrekcji warsz trwa. Częściowo przyłączyli się do strejku i kolejarze w dyrekcji radomskiej. Pociągi jednak kursują pod osłoną wojska i policji. Objekty kolejowe strzeżone są przez wojsko i policję

— **Sprawdzanie dyplomów fryzjerskich** Magistrat zarządził ponowny przegląd wszystkich dyplomów fryzjerskich w mieście, na skutek nadużywania przez napisy na szyldach pojęcia „fryzjer" przez niektórych golarzy miejscowych.

— **Wichura z deszczem** W dniu 30 bm około g. 3-ej pp. zerwała się w Zagłębiu silna wichura z deszczem, Wicher pozrywał i uszkodził przewodniki elektryczne a nawet, jak przypuszczać należy i kabel bo niektóre dzielnice miasta pozbawione zostały prądu elektrycznego na pewien czas, W kilku domach wicher powybijał szyby, niezależnie od innych szkód w mieście.

— **Kradzież w Urzędzie Celnym** W nocy z soboty na niedzielę do Wydziału konfiskacyjnego miejscowego Urzędu Celnego zakradli się niewykryci dotąd sprawcy, którzy wyjąwszy z okna szybę, otworzyli ej, i dostawszy się do pokoju, wyłamali zamek do szafy, w której znajdowały się akta i część towarów, pochodzących z szeregu konfiskat oraz maszyna biurowa do pisania (marki Ideal-B) Część tych przedmiotów skonfiskowanych oraz maszynę rzeczimieszkowie zdołali zabrać Widocznie ich jednak spłoszono, bo pozostawili nieco sacharyny oraz kilka butelek skonfiskowanej wódki Urząd Celny zawiadomił natychmiast o kradzieży I-szy komisarjat P.P. Zobaczymy, czy policja choć tym razem sprawców kradzieży wykryje?

— **Pan Józef Tomecki na gościnnych występach w Sosnowcu..** Z niedzieli na poniedziałek policja konna, patrolująca pas graniczny w odcinku milowickim, o godz. 1 ej w nocy natknęła się na 2-ch osobników, którzy nieśli, postękując pod ciężarem, ogromnego, zabitego już wieprza, kierując się w stronę granicy. Był to zapewne podarek z dedykacją: „Pour le roi de Prusse"... Na wezwanie policjantów: „stój!", jeden z osobników, porzuciwszy drogi ciężar — drapnął, zaś drugi, ceniąc więcej towar, niż bezpieczeństwo osobiste, dał się złapać. Okazało się, że jest to notoryczny przemytnik, wysiedlony w swoim czasie z pasa granicznego przez Województwo Kieleckie — Józef Tomecki, którego, po wysiedleniu, już po raz drugi schwytano na szmuglu.. Tomeckiego aresztowano. Ciekawi jesteśmy, czy Starostwo Będzińskie pozwoli nadal szmuglować słoninę p. Tomeckiemu i czy wogóle wysiedli tych, których wysiedlić należy...

— **Sprostowanie.** W numerze niedzielnym „Kurjera" w ogłoszeniu Spółki Ogrodniczo-Handlowej, w ostrzeżeniu co do p. Nowaka, b. członka Zarządu tej spółki, zakradł się błąd, imię bowiem p. Nowaka brzmi nie jak zamieszczono Adam, a Jan Nowak, co niniejszym prostujemy.

Akuszer—Operator
Ginekolog
Doktór Medycyny
Sianożęcki
były asystent prof. Otto
w Piotrogrodzie.
Przyjmuje od g. 3 do 7 wiecz.
SOSNOWIEC, ul 3-go Maja № 24.

8-kl. Szkoła Realna Żeńska
H. Rzadkiewiczowej
Dęblińska 1.
przyjmuje zapisy codziennie od 11—1. 517
Egzaminy 31 sierpnia, Początek lekcji 3 września.

Kino-Oazo
Dziś i dni następne
Ukaże się sensacyjny program p. t.
NA CYRKOWEJ ARENIE
Tragedja cyrkówki w 6 cz. ze znakomitą woltyżerką RIĄ MARBECK
POSZCZEGÓLNE CZĘŚCI:
1) Wystawna uczta u księżnej. 2) Podstępna miłość. 3) Tajemniczy plan. 4) W szponach nikczemnika. 5) Karkołomna gimnastyka na trampolinach. 6) Zemsta cyrkówki.
Wspaniała wystawa, — Wzruszająca treść. — Znakomita gra.

BIURO BUDOWY TELEFONÓW

POLECA
dla FABRYK, BANKÓW, SZPITALI, DOMÓW HANDLOWYCH
SWOJE
INSTALACJE
TELEFONICZNE i SYGNALIZACYJNE
NAJNOWSZYCH KONSTRUKCJI 490
ORAZ
WSZELKIE MATERJAŁY INSTALACYJNE
BIURO BUDOWY TELEFONÓW
WARSZAWA, CEGLANA 11. — TELEFONY 102 i 115.

Z początkiem września b. r. zostaną otwarte zatwierdzone przez Ministerstwo W. R. i O. P.
w Sosnowcu
KURSY HANDLOWE
(INSTYTUT HANDLOWY)
DYR. MARJANA ZAWOJSKIEGO
Dr. R. Zawojskiego i Dr. E. Stankiewicza.

Nauki udzielają wykwalifikowane i rutynowane siły profesorskie. Kursy roczne i półroczne dla Pań i Panów. Kursy ranne, popołudn. i wiecz.
Dla niezamożnych 10 miejs bezpł. nadto liczne ulgi w spłacie czesnego.
Wpisy w dniach 1, 2, 3 i 4 września między 11—13 i 4—6 w Dyrekcji przy ul. Dęblińskiej № 1.
Szczegółowe prospekty do nabycia w księgarni „Wiedza" ul. 3-go Maja. Cena Mk. 40 — z wysyłką 45. 585

MYDŁO z zawartością 67 proc. tłuszczu

(ze znakiem J Cweigenhaft)
sprzedaje hurtowo w ilościach ograniczonych odnośnymi rozporządzeniami urząd Dla kooperatyw, fabryk i kopalń ustępstwo.
J. CWEIGENHAFT. Sosnowiec, Targowa Nr. 7 a.
UWAGA: Wobec podszywania się pod moją firmę, żądajcie mydła tylko ze znakiem J. CWEIGENHAFTA.

Poszukujemy od zaraz lub później:
1) Zdolnego inżyniera
z teoretycznem wykształceniem i długoletnią praktyką warsztatową do pomocy głównego kierownika ruchu.
2) młodego rysownika
do biura konstrukcji z praktyką warsztatową.
Znajomość działu maszyn i narzędzi rolniczych pożądana. Zgłoszenia odpowiednich kandydatów, zaopatrzonych w świadectwa, życiorys i pretensje przyjmuje.
Pomorska Fabryka Maszyn Tow. Akc. dawn. A. Ventzki, Grudziądz. 644

Odciski „Klawiol"

brodawki i skórę zgrubiałą na podeszwach bezpowrotnie i bez bólu usuwa
wyrob. Farmac. Labor. „Ap. Kowalski" w Warszawie, Miodowa 1.
Sprzedają wszystkie apteki i składy apteczne. 100

Makulaturę, książki stare, kopjały, gazety i t. p. kupuję, płacę najwyższe ceny
FABRYKA TOREBEK i SKŁAD PAPIERU
J. GRAJCAB
Targowa Nr. 11. 276

Ogłoszenie.

Intendentura Okręgu Generalnego Kielce ogłasza na zasadzie rozporządzenia M. S. Wojsk. z dnia 10 sierpnia 1921 r. L D. G. 75195/21. I. M. niniejszym

Przetarg

na sprzedaż około 100.000 kg. odpadków pochodzących ze starych mundurów i koców z sukna białostockiego, oraz worków, 6873 kg. odpadków (ścinków) skóry miękkiej i twardej, około 30 000 kg. starego obuwia niezdatnego do użytku.

Wszystko loco Wojskowy Okręgowy Zakład munduro wy D. O. Gen. Kielce ul: Zamkowa, gdzie reflektujący na powyższy towar mogą oglądać go aż do dnia otwarcia ofert codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt w godzinach od 9-ej do 16-ej.

Oferty **oddzielnie** na sprzedaż odpadków ze starych mundurów etc. **oddzielnie** zaś na sprzedaż starych trzewików i odpadków skórzanych należy składać w Intendenturze O Gen. Kielce do dnia 27 września, godz. 9 rano w zalakowanych kopertach. Koperty muszą nosić napis Oferta na kupno odpadków i ścinków". Oferty winny być ostemplowane znaczkiem stemplowym na 10 marek.

Równocześnie z ofertą należy złożyć wadjum w wysokości 100,000 marek do Kasy WOZN w Kielcach. Wadjum zostanie zwrócone oferentowi natychmiast w razie nieprzyjęcia oferty.

Kwit na złożone wadjum należy dołączyć do oferty i jako jej załącznik ostemplować zn aczkiem stemplowym na 2 marki. Oferty później wniesione, oraz oferty nieostemplowane nie będą uwzględnione.

Otwarcie ofert odbędzie się dnia 27 września 1921 r. o godz 10 rano, w obecności Komisji.

Po komisyjnem rozpatrzeniu pisemnych ofert odbędzie się natychmiast ustny przetarg, przyczem za punkt wyjściowy licytacji wzięta będzie najwyższa z oferowanych pisemnie cen. Do ustnego przetargu zostaną dopuszczeni tylko ci, którzy wnieśli w terminie oferty według niżej podanego wzoru, a odpowiadające wyżej podanym warunkom, oraz złożyli przepisane wadjum.

Wzór oferty: Data Niżej podpisany ______ mieszkający w______przy ul ______ i m.______wnoszę ofertę na kupno odpadków, pochodzących ze starych mundurów, koców, oraz worków (względnie na kupno odpadków skóry miękkiej i twardej, oraz starego obuwia), znajdujących się w składach WOZN w Kielcach Odpadki te obejrzałem, uznając je dla siebie za odpowiednie i oferuję kupno tychże po cenie______Mk, słownie ______marek za 1 kg.______i Mk. słownie______marek za 1 kg.

W razie przyjęcia mej oferty, obowiązuję się zakupiony przezemnie towar zabrać i wywieść własnymi środkami najpóźniej do dnia 11 października br. po uprzedniem uiszczeniu całkowitej ceny kupna. W razie niedotrzymania przeze mnie umowy, wadjum moje przypada na rzecz Skarbu Państwa.

Na wypadek nie wywiezienia towaru zakupionego w terminie powyżej oznaczonym, obowiązuję się płacić Skarbowi Państwa po 1 (jednej) marce dziennie od każdego niewywiezionego kilograma. 652

Zarezerwowane

dla fabryki chemicznej
„GÓRNIK"
w Dąbrowie Górniczej.

Vertex

z ciągnionego drutu najtrwalsze lampki oszczędnościowe
Zakłady Elektryczne
Westinghouse
Warszawa, Marszałkowska 98.

Matki powinny pamiętać, że tylko przysypka 2042 **„PUDER DZIDZI"** natychmiast usuwa: oprzałość i zaczerwienienie skóry u dzieci Żądać w aptekach, i składach pudru „Dzidzi" z kogutkiem.

Lekarz Dentysta
Marja Teichner
przyjmuje codziennie od 10—1 i od 3—7.
Sosnowiec Modrzejowska 43 drugie piętro.

Ból głowy, migrenę, newralgię usuwają powszechnie znane proszki z „kogutkiem" „Migreno Nervosin". Żądać w aptekach, składach aptecznych proszków z „Kogutkiem".

LOSY
Do V-ej klasy
3-ej Loterji Państwowej
nadeszły
i należy wymienić takowe do dnia 3 września 2775
Administracja
„Kurjera Zagłębia".

Choroby żołądka kiszek, nerek, obstrukcje, hemorojdy radykalnie leczą
Szwajcarskie gorzkie zioła Dr. Sauera 2494
z marką Koguś. Sprzedają apteki i składy hurtowe
Sosnowiec skład ap. Jagiełłowicz

Najuporczywszy
Ból zębów
momentalnie i na długo uspakaja
—nie niszcząc zębów—
„Tadeolin"
Idealny dla dzieci
Sprzedają apteki i składy apteczne.

DROBNE OGŁOSZENIA

Państwowy Urząd Pośrednictwa Pracy
ul. Piłsudskiego Nr. 16 poleca służbę domową rzemieślników, a także niewykwalifikowanych robotników i robotnice, kandydatów do terminu, oraz rutynowanych biuralistów. biuralistek maszynistki, techników. Pośrednictwa bezpłatne.

Powóz
na gumach w bardzo dobrym stanie do sprzedania w Niwce Fabryka budowy maszyn wiadomość u portyjera 638—3

Kupuję
stare zęby sztuczne i złote Goldkorn Modrzejowska 31 639—10

Wszelkie
marki pocztowe kupuje i wysokie ceny płaci Biuro Wszechświatowych Marek Sadzikowskiego w Lublinie 651—

Poszukuję
profesora do przygotowania ucznia do klasy VI-tej za mieszkanie, światło, opał. obsługę. Resztę warunków do umowy. Wiadomość w Kurjerze Zagłębia 654—2

Zaginął
pies „Doberman" dnia 20 b.m. Proszę odprowadzić za nagrodą Adamiec Renardowska 47 Sielce Nieprawy właściciel pociągnięty będzie do odpowiedzialności 657

Okazyjnie
do sprzedania aparat w komplecie kinematograficzny najnowszej konstrukcji Wiadomość ul. Miła Nr. 4 Teofil Dziurkowski 664—7

Zaginęła
książka chlebowa Władysława Tomczyka kop. Hr. Renard 669

Zaginęła
książka chlebowk Andrzeja Słudeka kop. Hr. Renard 670

Poszukuję
posady jako gospodyni u wdowca lub starszego kawalera mogę zająć się dziećmi lub chorą osobą. Zgłoszenia do adm. Kurjera pod „Energiczna" 667

Potrzebny
chłopiec do terminu do krawca. Starososnowiecka 10 666—3

Zaginął
paszport na imię Majara Franciszek wydany w Sosnowcu i portfel z 10 markami 671

Z powodu
wyjazdu do odstąpienia 2 pokoje z kuchnią na 1-szem piętrze ul. Bukowa Nr. 11 672

Zgubiono
kontrolkę żywnościową, wydaną przez Magistrat m. Sosnowca na imię Zelik Wenchadłowski 673

Panna
inteligentna lat 23 obowiązkowa, sumienna, pracowita, z dobremi świadectwami, pracowała jako bufetowa, zna się również na kuchni i gospodarstwie szuka jakiegoś zajęcia. Łaskawe zgłoszenia pod „Alma" Kurjer Sosnowiec 668

Wydawcy: Spółka Wydaw. „Kurj. Zagł." Tłocznia „Spółki Wydaw. Kurj. Zagł." Redaktor: Józef Stacherski.